

Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 de desembre del 2008 ha aprovat la següent:

Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals

Índex

Exposició de motius
Títol I. Àmbit d'aplicació i principis informadors
Article 1. Àmbit d'aplicació
Article 2. Exclusions
Article 3. Jerarquia normativa
Article 4. Principis generals
Títol II. Contracte de treball
Capítol primer. Disposicions generals
Article 5. Definició
Article 6. Classes de contracte segons la durada
Article 7. Jurisdicció i procediment
Article 8. Prescripció i caducitat
Capítol segon. Subjectes del contracte de treball
Article 9. Persona treballadora
Article 10. Empresari
Article 11. Transmissió d'empresa
Capítol tercer. Forma del contracte
Article 12. Forma del contracte
Article 13. Contractes plurals
Capítol quart. Durada del contracte
Article 14. Període de prova
Article 15. Contracte per durada determinada o per a obra o servei concret
Article 16. Contractes de temporada
Article 17. Contractes fixos discontinus
Article 18. Contractes d'interinitat
Article 19. Successió de contractes per durada determinada
Article 20. Contractació per a treballs de curta durada
Capítol cinquè. Treball dels menors
Article 21. Treball dels menors
Article 22. Jornada laboral
Article 23. Forma del contracte
Article 24. Treballs prohibits i excepcions
Capítol sisè. Contractes especials
Secció primera. Contracte d'aprenentatge
Article 25. Contracte d'aprenentatge
Article 26. Durada del contracte
Article 27. Forma del contracte d'aprenentatge
Article 28. Prestació de l'empresari
Article 29. Autorització i verificació de les condicions contractuals
Article 30. Certificat d'aprenentatge
Secció segona. Contractes d'inserció sociolaboral
Article 31. Contractes en condicions especials
Secció tercera. Treball en pràctiques formatives
Article 32. Treball en pràctiques formatives
Secció quarta. Agricultura i ramaderia
Article 33. Masovers, mossos i treballadors agrícoles
Capítol setè. Suspensions del contracte de treball
Article 34. Suspensió de la relació laboral

Article 35. Incapacitat temporal
Article 36. Descans per maternitat
Article 37. Descans per adopció
Article 38. Descans per paternitat
Article 39. Descans per risc durant l'embaràs
Article 40. Decisió de la treballadora víctima de violència de gènere
Article 41. Privació de llibertat
Article 42. Excedències
Article 43. Cas fortuït i força major temporal
Capítol vuitè. Prestació de treball
Article 44. Disposicions generals
Capítol novè. Prestació de la persona treballadora
Secció primera. Disposicions generals
Article 45. Drets de la persona treballadora
Article 46. Obediència i diligència
Article 47. Permanència per formació
Article 48. Prohibició de competència
Article 49. Treball en exclusiva
Article 50. Sistema de classificació professional i categoria professional dels treballadors
Article 51. Lloc de treball
Article 52. Seguretat i salut en el treball
Article 53. Invencions
Secció segona. Temps de la prestació
Article 54. Temps de treball efectiu
Article 55. Temps de treball a disposició de l'empresa
Article 56. Desplaçaments
Article 57. Jornada de treball
Article 58. Càlcul trimestral, semestral o anual de la jornada de treball
Article 59. Inclemències del temps
Article 60. Contracte de treball a temps parcial
Article 61. Hores extraordinàries
Article 62. Càlcul de les hores extraordinàries
Article 63. Planificació horària i compte d'hores
Secció tercera. Descans
Article 64. Descans diari
Article 65. Descans setmanal
Article 66. Festes laborals
Secció quarta. Vacances anuals
Article 67. Dret a vacances remunerades
Article 68. Obligatorietat de les vacances
Article 69. Temps de gaudiment
Article 70. Determinació del període
Article 71. Retribució de les vacances
Article 72. Permisos retribuïts
Article 73. Permisos no retribuïts
Capítol desè. Prestació de l'empresa
Secció primera. Disposicions generals
Article 74. Prestació de l'empresa
Article 75. Poder de direcció
Secció segona. Salari
Article 76. Salari
Article 77. Classes de salari
Article 78. Salari mínim interprofessional
Article 79. Salari mínim dels menors
Article 80. Salaris en efectiu i en espècie
Article 81. Plus de nocturnitat
Article 82. Càlcul del salari
Article 83. Lloc, temps i formalitats del pagament
Secció tercera. Protecció del salari
Article 84. Pagament del salari
Article 85. Privilegis del salari
Secció quarta. Altres disposicions
Article 86. Liberalitats de l'empresa
Article 87. Igualtat i conciliació de la vida laboral i familiar
Capítol onzè. Règim de seguretat social
Article 88. Afiliació

Capítol dotzè. Extinció del contracte de treball
Secció primera. Extinció del contracte
Article 89. Extinció
Secció segona. Rescissió del contracte
Article 90. Comiat no causal
Article 91. Comiat per causes objectives
Article 92. Formalitats del comiat no causal i del comiat per causes objectives
Article 93. Acomiadament per causes disciplinàries
Article 94. Formalitats del comiat per causes disciplinàries
Article 95. Desistiment de la persona treballadora
Article 96. Formalitats del desistiment
Article 97. Desistiment justificat de la persona treballadora
Capítol tretzè. Indemnitzacions
Article 98. Indemnitzacions
Capítol catorzè. Liquidació
Article 99. Quitança
Article 100. Certificat de serveis prestats
Títol III. Règim disciplinari dels treballadors
Article 101. Faltes i sancions dels treballadors
Article 102. Faltes lleus
Article 103. Faltes greus
Article 104. Faltes molt greus
Article 105. Sancions disciplinàries
Article 106. Formalitats
Article 107. Prescripció
Títol IV. Drets col·lectius dels treballadors
Capítol primer. Dret de reunió
Article 108. Dret de reunió en assemblea
Capítol segon. Dret de representació col·lectiva
Article 109. Dret de representació
Article 110. Delegats de personal
Article 111. Competències
Article 112. Deure de confidencialitat
Article 113. Garanties
Article 114. Promoció d'eleccions i mandat electoral
Article 115. Procediment electoral
Article 116. Representació dels treballadors contractats no fixos
Article 117. Mesa electoral
Article 118. Funcions de la mesa electoral
Article 119. Votació per a delegats
Article 120. Reclamacions en matèria electoral
Títol V. La negociació col·lectiva
Capítol primer. Convenis i acords col·lectius de treball
Secció primera. Disposicions generals
Article 121. Definició de la negociació col·lectiva
Article 122. Convenis i acords col·lectius
Article 123. Definicions dels convenis i els acords col·lectius
Article 124. Àmbit general de regulació
Article 125. Contingut mínim del conveni col·lectiu
Article 126. Reconeixement del dret a negociació col·lectiva
Article 127. Criteri de la representativitat de les organitzacions de treballadors
Article 128. Àmbits d'aplicació
Secció segona. Negociació dels convenis col·lectius i acords col·lectius
Article 129. Capacitat jurídica per negociar i obligar-se amb un conveni col·lectiu o acord col·lectiu
Article 130. Composició de la comissió negociadora
Article 131. Mediator
Article 132. Procediment
Article 133. Principi de disposicions més favorables
Article 134. Durada dels convenis col·lectius i acords col·lectius
Secció tercera. Adopció dels convenis col·lectius i acords col·lectius
Article 135. Principi majoritari per a l'adopció de convenis col·lectius i acords col·lectius
Article 136. Força obligacional i eficàcia
Secció quarta. Dret d'oposició
Article 137. Notificació de l'acord
Article 138. Exercici del dret d'oposició
Secció cinquena. Denúncia dels convenis col·lectius i acords col·lectius

Article 139. Dret a denunciar convenis col·lectius i acords col·lectius
Article 140. Registre i publicitat dels convenis col·lectius
Article 141. Control
Capítol segon. Convenis i acords col·lectius d'empresa
Article 142. Exercici del dret dels treballadors a negociar a nivell d'empresa
Article 143. Composició de la delegació negociadora
Article 144. Negociació amb treballadors mandatats per les organitzacions de treballadors
Article 145. Adopció d'un acord d'empresa per part de treballadors mandatats
Article 146. Objecte i periodicitat de les negociacions
Article 147. Efectes dels convenis o acords d'empresa amb convenis col·lectius o convenis col·lectius sectorials
Article 148. Reconducció, revisió i denúncia dels convenis i acords d'empresa
Capítol tercer. Aplicació dels convenis i acords col·lectius
Article 149. Efecte i caràcter oposable dels convenis i acords col·lectius entre parts
Article 150. Abast dels efectes
Article 151. Adhesió
Article 152. Reconducció i revisió dels convenis col·lectius o acords col·lectius
Article 153. Dret d'exercir accions legals en execució dels acords atorgats
Article 154. Comissió paritària
Títol VI. Règim sancionador
Capítol primer. Infraccions dels empresaris
Article 155. Naturalesa
Article 156. Garanties
Article 157. Infraccions lleus
Article 158. Infraccions greus
Article 159. Infraccions molt greus
Article 160. Reincidència
Article 161. Prescripció
Capítol segon. Sancions
Article 162. Sancions
Article 163. Criteris de graduació de les sancions
Article 164. Prescripció
Títol VII. Control administratiu i procediment sancionador
Capítol primer. Control administratiu
Article 165. Servei d'Inspecció de Treball
Capítol segon. Procediment sancionador
Article 166. Expedient sancionador
Disposició addicional primera
Disposició addicional segona
Disposició addicional tercera
Disposició transitòria única
Disposició derogatòria única
Disposició final

Exposició de motius

La [Constitució](#) reconeix la vocació social de l'Estat andorrà. Una de les lleis conformadores d'aquesta qualitat és la que empara i reconeix els drets laborals, no tan sols com a element regulador de l'activitat econòmica de la societat, sinó especialment com a peça vertebradora d'aquesta societat i del benestar dels seus membres.

La present norma no limita la seva regulació a la relació individual del treball assalariat, sinó que, d'acord amb una visió global, l'estén als diversos aspectes que es produeixen en l'àmbit de les relacions laborals, la intervenció dels poders públics en les mateixes, així com l'organització i l'activitat dels representants dels agents socials, els treballadors i les empreses.

Aquest Codi de relacions laborals pretén reunir en un sol text legal els aspectes regulats en la [Llei 8/2003, del 12 de juny, sobre el contracte de treball](#), i hi afegeix qüestions noves que fins ara no s'havien legislat, com ara la regulació dels drets de representació col·lectiva, el dret de reunió dels treballadors a l'empresa i la negociació col·lectiva de convenis i acords col·lectius de treball.

El resultat és que, per primera vegada, es reuneix en un sol codi el conjunt de la normativa andorrana en matèria de relacions laborals. Els avantatges són obvis i es poden constatar a primera vista: la sistematització legislativa que comporta i la facilitat que suposa per a tots els operadors jurídics de l'àmbit del dret laboral el maneig d'un text legal únic només amb les excepcions de la [Llei qualificada de llibertat sindical](#) i de la [Llei de la seguretat i la salut en el treball](#).

La [Llei 8/2003, del 12 de juny, sobre el contracte de treball](#) va constituir un avanç important quant a l'homologació amb els ordenaments laborals del nostre entorn, i ho va fer mantenint unes bases flexibles, amb una legislació general de mínims per afavorir la llibertat i

l'autonomia de participació dels actors socials, empresaris i treballadors. Com a novetat més significativa, va introduir un nou sistema causal d'extinció del contracte de treball, que dificultava i feia més onerosos l'acomiadament lliure, amb l'objectiu, recollit en la mateixa exposició de motius, que es produís un transvasament des de la fórmula tradicional d'acomiadament lliure fins a l'acomiadament causal o disciplinari. Finalment, cal recordar que al final de l'exposició de motius esmentada es definia la [Llei 8/2003](#) com a llei base a partir de la qual s'havia d'anar construint el sistema normatiu en matèria social, d'acord amb el mandat constitucional i els compromisos internacionals ja adquirits o que es poguessin adquirir a partir d'aleshores.

El nou Codi introdueix canvis substancials i alhora sistematitza el conjunt de la normativa social. Així, per exemple, inclou noves matèries com la regulació de la representació i de la negociació col·lectiva, que era necessària i que s'ha fet harmonitzant l'exercici dels drets amb les peculiaritats de la situació econòmica i productiva del Principat.

La moderna concepció de les relacions laborals ha abandonat el criteri disciplinari i rígid basat en el poder discrecional de l'empresari, per concebre-les des del caire del diàleg i de la concertació constants. Des d'aquesta perspectiva, per aquest Codi s'atorga una importància cabdal a la concertació entre els representants dels treballadors i dels empresaris, encara que amb la intervenció necessària dels poders públics, especialment el Departament de Treball, per assolir una autoregulació amb les especificitats pròpies dels sectors, que de ben segur serà més adequada que la que es pugui dictar des de les institucions públiques, atès també que la dimensió del nostre país facilita especialment el diàleg i l'adopció consensuada de les mesures que en cada moment s'escaigui.

L'instrument fonamental previst al Codi per a l'assoliment del necessari consens en les relacions laborals és el conveni col·lectiu, no tan sols com a vehicle de solució de les desavinences entre els agents socials, sinó com a instrument de millora de les condicions dels treballadors, de millora de l'eficàcia dels sistemes productius i d'assegurament del progrés econòmic i social.

El títol I estableix l'àmbit d'aplicació, la jerarquia normativa i els principis generals que regeixen la contractació laboral.

El títol II es refereix al contracte de treball. El capítol primer el defineix, enuncia les classes de contractes, i estableix l'atribució a la jurisdicció civil del coneixement dels conflictes derivats de la contractació laboral i la prescripció i caducitat d'accions derivades del contracte de treball.

El capítol segon es dedica als subjectes del contracte de treball, treballador i empresari i també al canvi de titularitat de l'empresa.

Els capítols tercer i quart se centren, respectivament, en la forma i la durada del contracte de treball. Els capítols cinquè i sisè es refereixen al treball dels menors i als contractes especials.

El capítol setè fa referència a les suspensions del contracte de treball i el vuitè a les disposicions generals sobre l'objecte del treball. El capítol novè se centra en la prestació de la persona treballadora, els seus drets i deures, el pacte de permanència, exclusiva i la prohibició de competència, les categories i classificació professional, el lloc de treball, la vigilància de la seguretat i la salut en aquest àmbit, el règim de les invencions realitzades pel treballador en compliment del seu contracte. Hi ha diverses seccions dedicades al mateix temps de treball, en què la novetat més important és la implantació d'una jornada màxima anual de 1.800 hores quan la natura del treball no permeti una distribució uniforme de la jornada. La regulació afavoreix la conciliació de la vida laboral i familiar i aporta flexibilitat a les relacions laborals de sectors econòmics i productius de gran implantació al Principat.

El capítol desè es dedica a la prestació de l'empresa, i inclou el poder de direcció i la configuració jurídica del salari.

El capítol onzè es refereix a l'afiliació a la seguretat social.

El dotzè tracta de l'extinció del contracte de treball. S'hi regulen totes les causes d'extinció dels contractes de treball i s'hi estableixen les condicions de l'acomiadament no causal, l'acomiadament per causes objectives, l'acomiadament per causes disciplinàries i el desistiment de la persona treballadora, tant voluntari com per causes justificades. Finalment, es consideren les conseqüències econòmiques de l'extinció, la indemnització i la liquidació.

En el títol III es recull el règim disciplinari dels treballadors.

El títol IV es refereix als drets de representació col·lectiva i de reunió dels treballadors, i que són una novetat en la nostra legislació. S'hi regulen el nombre de delegats de personal que podrà tenir cada empresa segons la seva plantilla i les competències i garanties dels delegats de personal i, finalment, inclou les normes aplicables al procés electoral per a l'elecció de delegats de personal.

El títol V es refereix a la negociació col·lectiva. S'atribueix la legitimació per negociar un conveni o acord col·lectiu als representants de les organitzacions de treballadors que comptin amb un 10% del total de delegats de personal del sector afectat pel conveni i els de les organitzacions empresarials que donin ocupació al 10% de treballadors del sector afectat.

El capítol segon es refereix als convenis i acords col·lectius d'empresa com a acords d'àmbit reduït a l'empresa. És de gran importància la possibilitat que, en defecte de delegats de personal, l'empresari pugui negociar amb treballadors designats i mandatats per part dels mateixos treballadors de la plantilla.

El capítol tercer es dedica a l'aplicació dels convenis i acords col·lectius, i recull la figura de la Comissió Paritària del Conveni Col·lectiu com

a òrgan que resol els dubtes sobre la interpretació de les clàusules d'un conveni, sense perjudici que l'última paraula en cas de conflicte correspongui a la jurisdicció competent.

El títol VI es dedica al règim sancionador dels empresaris i el setè, al control administratiu que exerceix el Servei d'Inspecció de Treball i al procediment sancionador de les infraccions constatades per aquest Servei.

Finalment, hi ha tres disposicions addicionals en què es recullen diverses normes sobre cotitzacions a la Caixa Andorrana de Seguretat Social i per actualitzar periòdicament, d'acord amb l'IPC, les quanties de les sancions establertes a l'[article 162](#). El Codi es tanca amb una disposició transitòria, una disposició derogatòria i una disposició final.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complet d'aquesta pàgina.

Registre gratuït

Subscripció

Ja Estic Registrat